

6. CHLAPCI A DIEVČATÁ, časť 1.

Boh hovorí oboma jazykmi- mužským aj ženským.

1. PRÍPRAVA**A. VÝCHODZIE TEXTY**

- **Genezis 2,23:**

SEP „Tu človek zvolal: Toto je konečne kosť z mojich kostí a telo z môjho tela! Bude sa volať mužena, lebo bola vzatá z muža! [slovo *žena* znie v hebrejčine podobne ako slovo *muž*]“

- **Genezis 1,26:**

SEP „Boh povedal: Utvorme človeka na svoj obraz, na svoju podobu. Nech ľudia vládnu nad morskými rybami, nebeským vtáctvom, dobytkom, nad celou zemou a nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi.“

- **Efezským 2,10:**

SEP „Veď sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi na to, aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh už vopred pripravil.“

NPK „Boh sám urobil z nás to, čím sme, daroval nám nový život prameniaci z Krista, a tým aj schopnosť konať dobro, ktoré od nás právom očakáva.“

- **Efezským 4,24:**

SEP „a oblečte si nového človeka, stvoreného podľa Božieho obrazu v spravodlivosti a svätosti pravdy.“

NPK „Áno, musíte sa stať novými, odlišnými osobnosťami, dobrými a svätými, ktoré vyžarujú Božiu spravodlivosť.“

- **Genezis 5,2:**

SEP „Ako muža a ženu ich stvoril, požehnal ich a dal im meno človek, keď ich stvoril.“

1. Korintským 11,12:

SEP „Lebo ako je žena z muža, tak je aj muž skrze ženu a všetko je z Boha.“

1. Samuelova 25,3:

SEP „Ten muž sa volal Nabal, a jeho žena Abigajil. Kým žena bola veľmi rozumná a pekná, muž bol surovec hrubého správania; bol to Kálebovec.“

(Ďalšie texty viď materiály pre žiakov.)

B. DÔLEŽITÉ POZNÁMKY K ÚLOHE „CHLAPCI A DIEVČATÁ, časť 1.“

Chlapci a dievčatá sú rozdielni! To by nemalo byť prekvapením pre nikoho, kto bude učiť úlohu tento týždeň. Ale ako odovzdať poznatky o odlišnostiach mladým ľuďom, ktorí sú si veľmi neistí sami sebou, spôsobom zodpovedajúcim ich vývoju? Robíme to tak, že

rozdiely vyvažujeme podobnosťami a vytvárame bezpečné a pozitívne ovzdušie, v ktorom sa obe pohlavia môžu vyjadriť a v ktorom získajú pozitívne pocity zo svojho vlastného rozvoja. Je rovnako dôležité uistiť obe pohlavia, že Boh má pre každého z nich špecifické úlohy podľa toho, aké získali nadania.

Tiež má veľký význam pripomenúť, že vzájomné pôsobenie chlapcov a dievčat je nutné pre rozvoj pozitívneho chápania vzťahov. Vzťahom je síce venovaná celá nasledujúca úloha, ale základy pre túto diskusiu položíme už tento týždeň.

C. CIELE

Chceli by sme, aby žiaci na základe tejto úlohy:

1. Pochopili, že práve vďaka rozdielom medzi pohlaviami sme pre seba navzájom dôležití.
2. Lepšie pochopili, ako efektívne komunikovať s opačným pohlavím.
3. Poznali, že z biblického hľadiska má Boh pre každého z nich bez ohľadu na pohlavie svoju úlohu.

D. POMÔCKY

Úvod: (Aktivita A) plagátová podložka, fixky- prepisovačky, tabuľa alebo flipchart, otázky špecifické pre jednotlivé pohlavia; (Aktivita B) stopky.

Súvislosti: Biblia, žiacke úlohy, fixky - prepisovačky alebo ceruzky, papiere, tabuľa alebo flipchart.

Aplikácia: Oddiel žiackej úlohy na piatok.

2. PREPOJENIE

A. OPAKOVANIE

Desať minút, kedy žiaci prichádzajú využite nasledovne:

1. Opýtajte sa žiakov, ktorý verš z časti na stredu ich najviac zaujal a oslovil. Povzbudte ich aby sa tento verš pokúsili povedať naspamäť.
2. Dajte im príležitosť podeliť sa o vlastné „výroky“, ktorý si napísali k pondelňajšej lekcii. Hovorte potom zvlášť o tých, ktoré celkom nevystihujú kresťanský pohľad na život. (Takéto výroky sa zrejme neobjavia v každej lekcii.)
3. Pozrite sa spoločne na rôzne odpovede, ktorými reagovali na otázky v časti na nedeľu. Diskusiu o týchto rôznych názoroch zakončíte myšlienkami z časti „Dôležité poznámky k ...“ uvedenými v metodickéj príručke pre učiteľov.

Pokiaľ máte väčší počet študentov, je dobre, aby sa na túto aktivitu rozdelili do menších skupiniek s dospelým vedúcim.

B. ĎALŠIE SÚČASTI SOBOTNEJ ŠKOLY

- Song servis
- Misijná časť
- Oznámenie

3. ÚVOD

POZNÁMKA PRE UČITEĽOV: Zostav si vlastný program s alternatívami z nižšie uvedených kategórií – Úvod, Súvislosti, Aplikácia a Záver. Maj však na pamäti, že žiaci musia dostať príležitosť k interakcii (k aktívnej účasti a vzájomnej výmene názorov) a k štúdiu Písma. Niekde by si mal odvrátiť ich pozornosť od úlohy na tento týždeň, inde ich na ňu zas upozorniť.

A. ÚVODNÁ AKTIVITA

Pripravte sa – Priprav si súbor otázok špecifických pre jednotlivé pohlavia tak, aby si ich mohol/a použiť formou testu/hry. Keď žiaci prichádzajú, rozdeľ ich podľa pohlavia – chlapcov na jednu stranu miestnosti, dievčatá na druhú. *Nedovoľ, aby sedeli spolu.*

Pozor – Na začiatku sobotnej školy im povedz, že si zahrajú hru, chlapci proti dievčatám. Nevedia jednu vec, a to, že otázky rozdelia triedu na dva tábory.

Štart – Tvojou úlohou bude zapisovať body. Je dobré zachovať si neutralitu. Začni klásť otázky. Dievčatám by si mal/a klásť také otázky, na ktoré by s najväčšou pravdepodobnosťou dokázal odpovedať chlapec (šport, autá atd.). To isté platí pre chlapcov (kozmetika, šaty atd.). Samozrejme máme sklon silne zovšeobecňovať, ale tiež o to ide!

Keď chlapci alebo dievčatá nedokážu na niektorú z otázok odpovedať, daj príležitosť súperiacemu tímu. Zistíš, že čím špecifickejšie budú tvoje otázky s ohľadom na chlapcov alebo dievčatá, tým väčší hluk budú tímy robiť. Druhý tím nebude veriť tomu, že tím, ktorému bola otázka položená, na ňu nie je schopný odpovedať.

Odozva – **Spýtaj sa: Čo si myslíš o tejto aktivite? Všimol si si niečo zvláštneho? Prečo si myslíš, že bolo pre jeden tím ťažšie odpovedať na niektoré otázky než pre druhý?** (Ide tu o to, že existujú rozdiely medzi tým, čo je dôležité pre chlapcov a čo pre dievčatá.)

B. ÚVODNÁ AKTIVITA

Pripravte sa – Povedz chlapcom, aby sa posadili na jednu stranu, a dievčatám, aby sa posadili na druhú. Požiadaj o dvoch až štyroch dobrovoľníkov z každej strany. Povedz im, že budú hrať určité úlohy.

Pozor – Predstav dobrovoľníkom zo skupiny chlapcov i dievčat nasledujúcu situáciu: Do triedy vstúpi (chlapec alebo dievča, v závislosti na tom, či dobrovoľníci sú chlapci alebo

dievčatá). Je očividne rozrušený/á. Má červené a opuchnuté oči a je zrejmé, že plakal/a. Čo urobíš?

Štart – Požiadať chlapcov, aby odišli z triedy a šli sa pripraviť na svoju úlohu. Dievčatám povedz, aby zostali v triede, rýchlo si pripravili svoju úlohu a potom ju zahráli. Keď dievčatá skončia, pozvi dovnútra chlapcov a povedz im, aby zahráli svoje úlohy.

Typickou reakciou bude, že dievčatá budú prejavovať svoju účasť a sústredia sa okolo svojej skrúšenej priateľky. Chlapci obvykle robia pravý opak. Je pravdepodobnejšie, že svojho priateľa neobklopi, jednoducho si ho nebudú všímať. Možno že máš v triede i citlivejších chlapcov, ale povzbud' ich, aby boli v tom, ako by sa v takejto situácii zachovali, úprimní. Nedovoľ im, aby ti predviedli to, o čom sa domnievajú, že od nich očakávaš; povedz im, aby ti skôr predviedli to, čo by skutočne urobili.

Odozva – **Spýtaj sa: Prečo tieto dve skupiny reagovali rozdielne?** (Vo svojej odpovedi môžeš naznačiť, že dievčatá prejavujú priazeň zdieľaním, zatiaľ čo chlapci tým, že dávajú druhému priestor, zdieľania sa len vtedy, ak sú o to požiadaní.)

Spýtaj sa žiakov, prečo si myslia, že dievčatá a chlapci reagujú tak rozdielne. Pohovor o úlohách spojených s jednotlivými pohlaviami a spýtaj sa ich, akí by (s ohľadom na charakterové rysy) mali byť muži a čo sa zase očakáva od žien. Zoznamy týchto vlastností zapíš na tabuľu, aby žiaci mali pred sebou rozdiely, ktoré našli medzi chlapcami a dievčatami.

C. ÚVODNÁ ILUSTRÁCIA

Svojimi vlastnými slovami porozprávaj nasledujúci príbeh:

Novomanželia sa odsťahujú z mesta, kde bývajú ich rodiny. Mladý muž študuje postgraduál, a tak jeho manželka pracuje. Je to skvelá idylka, ale za mesiac príde manželka domov z práce a sťažuje si na vzťah sa svojim šéfom. Pre manžela je to česť, že sa mu manželka zverila a žiada ho o radu. A pretože je dobrý manžel, predkladá jej návrhy, ktoré obvykle začínajú frázou: „Mala by si...“ Uplynie ďalší mesiac a manžel si uvedomí, že manželka mu už nehovorí, čo sa deje v práci. Začne byť zvedavý, prečo sa mu už nezveruje. A tak sa jej jedného dňa spýta.

„No,“ hovorí, „Keď ty mi stále hovoríš, čo mám ohľadne svojho vzťahu so šéfom robiť. Ako by si si myslel, že si s tým sama nedokážem poradiť!“

Manžel je v šoku. Nemôže uveriť tomu, z čoho ho obviňuje. Zaujme obranný postoj a oborí sa na svoju manželku so slovami: „Je očividné, že s tou situáciou si nevieš rady; neustále sa ma pýtaš, čo máš robiť!“

Manželka sa nedôverčivo zasmee: „Ani raz som ťa nepožiadala o radu; to ty mi stále radiš!“

Manžel proste žasne. „O čom to hovoríš? Celý mesiac si chodila domov a rozprávala si mi o problémoch vo vzťahu so svojim šéfom. Prečo si mi o tých veciach hovorila, keď si po mne nechcela radu?“

„Zverovala som sa ti!“

„Zverovala si sa mi?“, hovorí manžel. „A čo ja s tým mám robiť, keď mi to hovoríš?“

„Nič. Len počúvať.“

Takáto predstava je mladému manželovi cudzia. Vyrástol v domove spolu s tromi bratmi. Mal otecka, ale nemal maminku. Preto sa naučil komunikovať len ako muž. Pre mužov je typické, že si vzájomne zdieľajú veci len vtedy, keď potrebujú radu. Muž sa vlastne cíti pootenený, keď ho niekto požiada o radu ohľadne situácie, v ktorej sa nachádza.

Naproti tomu jeho manželka vyrástla v domove spolu s dvoma sestrami. Mala maminku, ale nemala otecka. To znamená, že sa nikdy nenaučila efektívne komunikovať s mužmi. Domnievala sa, že keď bude svojmu manželovi rozprávať o svojom dni, dokáže sa do nej vcítiť. Keď jej však neprestával udeľovať rady, pretože sa domnieval, že je to presne to, čo ona chce, dostala strach, že si manžel myslí, že si s danou situáciou nevie rady.

Po dlhom vysvetľovaní manžel a manželka zistili, že sa na seba vlastne vôbec nehnevajú; jednoducho len hovorili odlišnými jazykmi!

Odozva – Spýtaj sa: Stalo sa ti niekedy niečo podobného? Čo môžete, ako mladí ľudia urobiť preto, aby ste boli schopní komunikovať s opačným pohlavím lepšie než tento pár? Ako je možné, že dvaja ľudia môžu hovoriť tie isté slová, a pritom tým myslieť niečo úplne odlišného? Uvedte príklady.

4. SÚVISLOSTI

A. PREPOJENIE S BOŽÍM KRÁĽOVSTVOM

Svojimi vlastnými slovami vyjadri nasledujúce myšlienky:

Ak nás Boh stvoril tak, aby sme boli odlišní a zaujímaví, potom musí existovať niečo, čo by sme sa od seba mali vzájomne naučiť. Dievčatá a chlapci sa z nejakého dôvodu dívajú na veci odlišne. Našou úlohou ako poslov Božieho kráľovstva je zistiť, ako stvoril Boh opačné pohlavie, pokiaľ ide o spôsob myslenia. Pripadá vám to divné? Možno to je divné, ale zistíte, že čím viac príslušníka opačného pohlavia počúvate, tým lepšie rozumiете tomu, čo hovorí. Boh nás žiada, aby sme ho počúvali, a hovorí nám, že sme podivuhodne stvorení s určitým zámerom. Nie len že sme boli stvorení s určitým zámerom, ale boli sme stvorení práve tak, ako nás chcel stvoriť – bolo jeho zámerom, aby „muži boli z Marsu, a ženy z Venuše“.

B. PREPOJENIE S ILUSTRÁCIOU V LEKCII

Najskôr niekoho požiadať, aby prečítal alebo prerozprával príbeh z oddielu na sobotu.

Spýtaj sa: Dostal sa niekedy niekto z vás do podobnej situácie? Aké problémy vám alebo niekomu z vašich priateľov spôsobila nesprávna komunikácia daná rozdielmi medzi chlapcami a dievčatami? Ako by podľa vášho názoru mohol vzťah s Bohom napomôcť lepšiemu porozumeniu s opačným pohlavím?

C. PREPOJENIE SO ŽIVOTOM

Popíš nasledujúcu situáciu:

Tvoj priateľ/Tvoja priateľka (opačného pohlavia) ťa požiada, aby ste spolu ako pár, bez skupiny priateľov, niečo podnikli. (Učiteľ vyzve žiakov, aby uviedli príklad, o akú aktivitu by sa v ich kultúrnom prostredí mohlo jednať.) Nevieš, ako sa máš v prípade takého pozvania zachovať. Ste s dotýčným človekom dobrí priatelia, ale pripadá ti, že toto by mohlo byť iné. Spýtaš sa ďalších svojich priateľov, čo si o tom myslia, a dostaneš širokú škálu rôznych odpovedí. Nakoniec si úplne rovnako neistá/ý ako predtým.

Spýtaj sa: Čo by si mal urobiť? Uved' presne, aké slová by si použil. Použil by si odlišné slová v závislosti na tom, či by si mal záujem s týmto človekom „chodiť“ alebo nie? Ako by sa tým zmenila dynamika vášho doterajšieho vzťahu?

5. APLIKÁCIE

A. APLIKAČNÁ AKTIVITA

Uisti sa, že každý žiak má kópiu oddielu žiackej úlohy na piatok. (Pokiaľ nemáš žiacke úlohy vo svojej príručke, môžeš si ich stiahnuť na adrese <http://deti.casd.cz> a nakopírovať ich.) Povedz žiakom, aby sa rozišli po triede a položili ostatným uvedené otázky. Zdôrazni, aby každú otázku položili jednému chlapcovi a jednému dievčaťu. Po skončení tejto aktivity urob vyhodnotenie v rámci skupiny. Na tabuli vytvor dva stĺpce, jeden pre chlapcov a jeden pre dievčatá. Do každého stĺpca napíš zvisle čísla 1 až 6. Povedz žiakom, aby ti jeden po druhom hlásili odpovede na jednotlivé otázky. Zapisuj ich na príslušné miesta, aby boli zreteľné určité tendencie. Žiaci by nemali mať problémy so zdieľaním, pretože odovzdávajú odpovede niekoho iného, nie svoje vlastné.

Odozva – Spýtaj sa: Ako sa od seba líšili odpovede chlapcov a dievčat? Bolo viac rozdielov v rámci skupiny chlapcov a v rámci skupiny dievčat alebo medzi skupinou chlapcov a skupinou dievčat? Aké zákonitosti si objavil? Môžeme na základe tohto porovnania urobiť nejaké závery? Pokiaľ áno, aké?

B. APLIKAČNÉ OTÁZKY

1. Ktorá z vecí, ktoré si sa dnes dozvedel o opačnom pohlaví, je pre teba najzaujímavejšia?
2. Prekvapili ťa dnes nejaké informácie, výsledky alebo odpovede v súvislosti s tým, čo sme dnes robili?
3. Sú nejaké otázky, na ktoré by si chcel od chlapcov alebo dievčat počuť odpoveď?
4. Prečo si myslíš, že sú chlapci a dievčatá tak odlišní? Domnievaš sa, že je to kvôli tomu, že nám už od malička hovoria, čo by sme mali alebo nemali mať radi? A akí by sme mali byť?
5. K čomu podľa tvojho názoru Boh povoláva dievčatá v dnešnej spoločnosti? (K tomu, aby chodili do práce, aby pracovali doma, vychovávali rodiny, kázali evanjelium atď.)

6. K čomu podľa tvojho názoru Boh povoláva chlapcov v dnešnej spoločnosti? (K tomu, aby chodili do práce, aby pracovali doma, vychovávali rodiny, kázali evanjelium atď.)
7. Koľkí z vás si myslia, že sú pripravení na to, aby ste si niečo začali s chlapcom/dievčaťom (tj. aby ste nadviazali vážny vzťah)? Aké výhody má začať skoro? Aké výhody má čakanie? (V budúcom týždni sa v sobotnej škole budete týmito vecami zaoberať omnoho hlbšie, avšak účelom týchto otázok je primäť žiakov k premýšľaniu.)

6. ZÁVER

ZHRNUTIE

Ukonči nasledujúcimi myšlienkami, ktoré vyjadri svojimi vlastnými slovami:

Dievčatá a chlapci sa od seba líšia. To je niečo, čo opakujeme stále znovu a znovu. Podľa Biblie je však Boh ochotný použiť k vykonaniu svojho diela ako chlapcov, tak dievčatá (vid' príbeh o Abigajil v 1. Samuelovej 25 kap.). Boh má dokonca, čo povedať i ku vzťahom medzi chlapcami a dievčatami. Tento týždeň sme sa zvlášť zamerali na niektoré špecifiká, ktorými sa vyznačuje komunikácia chlapcov a dievčat. Rovnako sme zdôraznili, že je dôležité naučiť sa komunikovať s opačným pohlavím a byť vnímavý k spôsobom jeho myslenia. V budúcom týždni chceme nadviazať na tento prvý krok a zaoberať sa špecifickými otázkami primeraného vzťahu medzi chlapcami a dievčatami.